

تەشكىلاتىڭىزنى تۈردە بىخەتەر تۇتۇش

تۈر بىخەتەرلىكى نېمە ئۈچۈن مەھەللە گۇرۇپپىلىرى ۋە تەشكىلاتلىرى ئۈچۈن مۇھىم؟

بۇ بەتتە مەھەللە توپى ياكى تەشكىلاتىڭىزنى تۈر بىخەتەرلىك تەھدىتىدىن قوغداش ئۈچۈن قوللىنىدىغان بەزى تەدبىرلەر بار. "شەخسلەر ئۈچۈنمۇ بىر ئايرىم قوللانما بار.

بۇ تەكلىپلەر ئەڭ ئورتاق ۋە ئېغىر تەھدىتلىرىنى ئاساس قىلغان.

• يېڭىلاش – بىخەتەرلىكتىكى ھەر قانداق مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش ئۈچۈن ئۈسكۈنىڭىزدىكى يۇمشاق دېتاللارنى يېڭىلاپ تۇرۇڭ.

○ مەھەللە گۇرۇپپىڭىز ياكى تەشكىلاتىڭىزنىڭ يۇمشاق دېتاللىرىنى يېڭىلاپ تۇرۇڭ. تېلېفون، كومپيۇتېر، ۋاي فاي يېتەكلىگۈچ ۋە تورغا ئۇلىنىدىغان باشقا ئۈسكۈنىلەرنى – يەنى ئەقلىي ئىقتىدارلىق ئۈسكۈنىلەرنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالدىڭ.

○ مۇمكىن بولسا ئاپتوماتىك يېڭىلاشنى ئىشلىتىڭ.

• ئىككى ئامىللىق دەلىللەش – مەخپىي نۇمۇر ۋە يەنە بىر باسقۇچ تەلەپ قىلىش ئارقىلىق ھېساباتىڭىزغا (2FA) قوشۇمچە بىخەتەرلىك قوشىدۇ، مەسىلەن تېلېفونىڭىزدىكى ئەينىڭ كودى دېگەندەك ئەسكەرتىش: بۇ كۆپ ئامىللىق.

○ ئەسكەرتىش: بۇ كۆپ ئامىللىق دەلىللەش (MFA)، ئىككى باسقۇچلۇق دەلىللەش (2SV) ۋە باشقا نۇرغۇن ئىسىملار بىلەن ئاتىلىدۇ.

○ مەھەللە گۇرۇپپىڭىز ياكى يۇمشاق دېتاللىرىنى تەشكىلاتلىرىڭىزنىڭ ھېساباتىدا يۇمشاق دېتالى 2FA نى ئېچىڭ.

○ ئەگەر مۇمكىن بولسا، ئالدامچىلىققا چىداملىق 2FA شەكلىنى ئىشلىتىپ بېقىڭ، يەنى سىز باشقىلار تەرىپىدىن ئالدامىسىز. بۇ بەلكىم بىخەتەرلىك ئاچقۇچى ياكى بولمىسا بارماق ئىزى ۋە يۈز كىملىكى بولۇشى مۇمكىن.

• تۈردىكى ھېساباتلىرىڭىزنى خاتىرىلەپ تەكشۈرۈڭ – سابىق ئەزالارنىڭ مەھەللە گۇرۇپپىڭىز ياكى تەشكىلاتتىن ئايرىلغاندىن كېيىن ھېساباتقا كىرمەسلىكىگە كاپالەتلىك قىلىڭ.

○ ئەگەر ئوخشاش ھېساباتنى بىردىن كۆپ ئادەم ئىشلىتىدىغان بولسا، ئۇلارنىڭ ھەممىسىنىڭ ئوخشىمىغان تىزىملىتىشى ھەمدە 2FA بۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىڭ.

○ بارلىق ئىشلەتكۈچىلەرنىڭ ھېساباتلىرىنى تىزىملاپ ساقلاپ، ئېھتىياجلىق بولمىغانلارنى توختىتىڭ، مەسىلەن خىزمەتچىلەر ئايرىلغاندا.

○ ئەزالارغا بەرگەن ھەر قانداق ئۈسكۈنىنىڭ تىزىملىكىنى ساقلاڭ ھەمدە ئۇلارنى قايتۇرۇۋېلىشنى ئۈنۈملىك ھەمدە ئەگەر ئۆزى كىشى تەشكىلاتتىن ئايرىلسا زاۋۇت ئۇلارنى قايتىدىن بەتلەش كېرەك. سىز يەنە بىناغا كىرىش ئۈچۈن مەخپىي سىپىرنىمۇ ئۆزگەرتىشىڭىز كېرەك.

• تور ھېساباتىڭىزغا كىملىرىڭىزنىڭ كىرىدىغانلىقىنى تەكشۈرۈڭ – مەھەللە گۇرۇپپىڭىز ياكى تەشكىلاتىڭىزدىكى كىشىلەر پەقەت ئۆزىگە لازىملىق نەرسىلەرنىلا ئىشلىتىشى كېرەك.

- ئەگەر بىر ئادەمنىڭ ھېساباتى «ھۇجۇمچى» غا ئۇچىراپ قالسا، بۇ باسقۇچلار ھۇجۇم قىلغۇچىنىڭ كەلتۈرۈلۈپ چىقىشىنى چەكلەيدۇ.
- زۆرۈر بولمىغان ئىجازەتلىرى ئۆچۈرۈڭ ۋە قەۋەتلىك تەكشۈرۈڭ.
- ئەگەر سىزدە كۆپ ئادەم ئىشلىتىدىغان بىرلا «باشقۇرغۇچى» ھېساباتىڭىز بولسا، غەيرىي پائالىيەتلىرىنى نازارەت قىلىڭ. بولۇپمۇ كۈندىلىك خىزمەتلىرى ئۈچۈن بۇ خىل ھېساباتلارنى چەكلەشكە تىرىشىڭ.
- بۇ قائىدىلەر باشقۇرغۇچىنىڭ روتېر قاتارلىق ئۈسكۈنىلەرنى زىيارەت قىلىشىغىمۇ ماس كېلىدۇ.
- مۇلازىمەت تەمىنلىگۈچىلەر بىلەن تۈزگەن توختاملىرىڭىزنى تەكشۈرۈڭ – ئەگەر سىز IT مۇلازىمەتتىن قىلىدىغان كىشىنى ياللىدىڭىزمۇ.
 - مەھەللە گۇرۇپپىڭىز ياكى تەشكىلاتىڭىز ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش ئۈچۈن ئۇلارنىڭ تور بىخەتەرلىكىنى قوغداشقا كاپالەتلىك قىلىڭ.
- بارلىق ھېساباتىڭىز ۋە سىستېمىڭىزنىڭ قانداق بىرگە ئىشلەيدىغانلىقىنى بىلىڭ – بۇلارنىڭ مۇناسىۋىتىنى چۈشىنىش سىزگە ھۇجۇم قىلغۇچىنىڭ قاچان سىزگە ھۇجۇم قىلىشىنى بىلىشىڭىزگە ياردەم بېرىدۇ.
 - سىستېمىلىرىڭىزنىڭ ئۆلۈشىنى تەكشۈرۈڭ، مەسىلەن، ئېلېكترونلۇق خەت، بۇلۇت ساقلاش ۋە بوغالتىرلىق مۇنبەرى.
 - قوشۇمچە تور بىخەتەرلىكى ئۈچۈن مەۋھۇم شەخسىي تور (VPN) نى ئىشلىتىشنى ئويلىشىڭ. نى ئىشلەتسىڭىز توردىكى پائالىيەتلىرىڭىزنى ئىز VPN قوغلىماقچى بولغان ھەرقانداق ئادەمدىن يوشۇرىدۇ. ئەگەر مەھەللە ياكى تەشكىلاتىڭىزنىڭ ئەزالىرى بىرگە ھەمكارلاشسا بۇ تېخىمۇ ياخشى.
- خەلقىڭىزنى «تور ئەقەللىق» قىلىڭ – مەھەللە توپىڭىز ياكى تەشكىلاتىڭىزدىكى كىشىلەر سىزنىڭ سىستېمىڭىزغا قارىغاندا تېخىمۇ كۆپ نىشانغا ئېلىنىدۇ.
 - بارلىق خىزمەتچىلەرنى ئاساسىي تور بىخەتەرلىكى توغرىسىدا تەربىيەلەڭ. ئۆزىڭىزنىڭ تور بېتى ئۆزىڭىزنىڭ تورى | NCSC نىڭ توردا ئۆزىڭىزنىڭ تورى بىخەتەر بولۇشى ۋە ئالدامچىلىقىنى قانداق بايقاشقا ياردەم بېرىدىغان نۇرغۇن مەسلىھەت ۋە ئۇسۇللىرى بار.
 - ئۇلارنىڭ شەخسىي ھېساباتى شۇنداقلا تەشكىلاتىڭىز ئۈچۈن ئىشلىتىدىغان ھېساباتلىرى ئۈچۈن بۇنىڭ مۇھىملىقىنى ئۇلارغا ئەسكەرتىڭ.
 - بىزنىڭ شەخسلەر ئۈچۈنمۇ قوللانما بار
- ۋەقە پىلانى – بىر ۋەقە پىلانىنىڭ جايىدا بولۇشى كىشىلەرنى ۋەقە يۈز بەرگەن ۋاقىتتا ئالاقىزادە بولۇشنىڭ ئالدىنى ئالىدۇ.
 - ۋەقەگە تاقابىل تۇرۇش پىلانىدا ۋەقە يۈز بەرگەندە كىمنىڭ نېمە قىلىدىغانلىقى كۆرسىتىلىدۇ. قېلىپلار بۇ يەردە
- NCSC | ۋەقەلەرنى باشقۇرۇش
 - تېلېفون، كومپيۇتېر ياكى باشقا سىستېمىلار مەغلۇپ بولسا نېمە قىلىش پىلانىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇ پىلانىنى يېڭىلاپ تۇرۇڭ.

- مۇناسىۋەتلىك كىشىلەرنىڭ ئالاقىلىشىش ئۇچۇرلىرىنى ساقلاڭ ھەمدە ئۇلار بىلەن ئالاقىلىشىشنىڭ ئاساسلىق يولى بۇزۇلسا زاپاس ئادەمنىڭ تەپسىلاتلىرىنى ساقلاڭ (مەسىلەن ئېلېكترونلۇق خەت).
- پىلانغا يېتەلمىگەن ئەھۋال ئاستىدا ئىشلىتىش ئۈچۈن سىستېمىڭىزنىڭ سىرتىدىكى بىر جايدىمۇ ساقلاڭ.